

Vancouver Canada

Iyar 5769

Bringing a handicapped person to the synagogue in a place without an Eruv

Question:

There is someone in our community whose son has Down Syndrome. He is asked if there is way that someone can bring him to the synagogue in his wheelchair (his son is unable to walk until age 5). The parents, themselves, feel disconnected from the community, and they want to join the quorum on Shabbat.

Answer:

1. One should not carry a person in the main thoroughfare, or in a place where there isn't an Eruv. A priori, one cannot carry him in a less traveled public area, specifically when he cannot carry himself. Nonetheless, the lenient opinions which permit one to carry him in a less traveled area in a situation of great need should not be protested. In particular, in a situation where there is a concern that they won't listen to the stringent opinion, in this instance it is better that they do so unintentionally as opposed to intentionally. And if the carrying is done by a non-Jew for the sake of a commandment, it is permitted. Therefore, in your situation, since there is a concern that they will be cut off from the community, this is the suggested solution.
2. In the situation where it is permitted to carry a person, it is also permitted to take him in a wheelchair or the like, since the chair is subsidiary to him. But be punctilious to empty the remaining things found in the storage space of the chair and the pockets of the person being pushed.
3. If the person can take himself in the chair, there are those who permit it, even a priori.
4. In a case of an electric wheelchair, it's forbidden to activate it on Shabbat. Nonetheless, it is permitted to use it manually.
5. It is necessary to point out that Machon Tzomet, which specializes in Halachic solutions in essential matters like these, developed an electric wheelchair that is permissible to use on Shabbat.

ונקובר, קנדה

אייר תשס"ג

הבאת נכה לבית הכנסת, במקום שאין ערוב

שאלה

בקהילתנו יש יהודי שבנו לוקה ר"ל בתסמונת דאון. הוא שאל אם יש איזושהי דרך להביא את בנו לבית הכנסת בכיסא גלגלים (הבן לא יוכל ללכת עד גיל 5). ההורים מרגישים עצמם מנותקים מהקהילה, והיו רוצים להשתתף במניין בשבת.

תשובה

- א. אין לשאת אדם ברשות הרבים, ובמקום שאין עירוב לכתחילה אין לשאתו אף בכרמלית, ובפרט כשאינו יכול ללכת בעצמו. אף-על-פי-כן המקלים לשאתו בכרמלית במקום צורך גדול אין למחות בידם, ובפרט במקום שקיים חשש שלא ישמעו להחמיר, שבכגון זה מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים. ועל-ידי גוי לצורך מצווה מותר. לכן במקרה שלכם, כשיש חשש ניתוק מהקהילה, זו הדרך המומלצת.
- ב. במקום שמותר לשאת את האדם מותר לשאתו גם בכיסא גלגלים וכדו', כיוון שהוא טפל לו, ויקפיד להסיר את שאר חפצים הנמצאים בתאים של הכיסא ובכיסים של האדם הנישא.
- ג. אם האדם מסיע את עצמו בכיסא, יש המתירים אף לכתחילה.
- ד. במקרה שמדובר בכיסא גלגלים חשמלי, אסור להפעילו בשבת. ומכל מקום ניתן להשתמש בו באופן ידני.
- ה. יש לציין שמכון צמ"ת, המתמחה בפתרונות הלכתיים בנושאים חיוניים כעין אלו, פיתח כיסא גלגלים חשמלי שמותר להשתמש בו בשבת.

